

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum

2018-04-11

Samhällsbyggnadskontoret

Tekniska nämnden

Kommunstyrelsen

Remiss: Promemoria om mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper – utveckling av producentansvaren

Diarienummer: TN-2018-00271 – KS 18/140

Sammanfattning av ärendet

Södertälje kommun har fått en remiss från Regeringskansliet, Miljö- och energidepartementet, en promemoria om ”Mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper – utveckling av producentansvaren”. Departementet vill ha svar senast den 8 juni 2018.

I promemorian står att producentansvaren för förpackningar och returpapper behöver ses över för att bättre tillgodose medborgarnas behov av en lättillgänglig insamling och för att andelen avfall som materialåtervinns ska öka. I promemorian föreslås ändringar för att utveckla producentansvaren och att insamlingsansvaret ska vara kvar hos producenterna. Förslaget för att utveckla servicen till medborgarna bygger på att fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar ska vara normen för insamlingssystemet och att producenterna ska stå för hela kostnaden. Full utbyggnad ska vara klar senast 2025.

Södertälje kommuns grundinställning är att insamling bör organiseras genom kommunen vilket regeringen lade fast i regeringsförklaringen 2014. Kommunen anser samtidigt att det är bra att det förtydligas att producenterna ska bära hela kostnaden för insamling av förpackningar och tidningar.

Södertälje kommun anser att det ska finnas ett förtydligande att insamlingssystemet ska arbeta för att tunga transporter ska minimeras och att det ställs krav på att tunga transporter ska vara uppföljningsbart på kommunnivå. Utan styrning kan både insamlingssystemet och fastighetsägare ha incitament och ta kortsiktliga beslut som ökar belastningen av tung trafik.

Vidare bör det även ställas specifika insamlingskrav på verksamheter som hanterar större volymer tidningar och förpackningar.

Kommunen skriver även i sitt yttrande att flera aspekter avseende servicegraden behöver förtydligas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse TN – 2018–00271 – KS 18/140

Yttrande – Dnr M2018-00852

Regeringskansliet PM: Mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper – utveckling av producentansvaren

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Remissvaret kräver ingen direkt finansiering. Genomförs avsikten med promemorian kommer kostnader att flyttas från avfallskollektivet till producenterna.

Förvaltningens förslag till nämnden

Tekniska nämnden tillstyrker förslaget till yttrande.

Förvaltningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar förslaget till yttrande som sitt svar på remissen.

Paragrafen justeras omedelbart. Beslutet ska skickas till

Akten

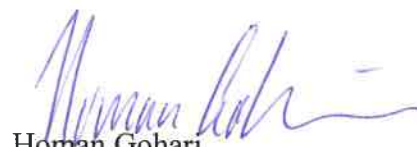
Kommunstyrelsen

Telge Återvinning

Miljö- och energidepartementet, m.registrator@regeringskansliet.se

Rickard Sundbom
Stadsdirektör

Homan Gohari
Samhällsbyggnadsdirektör

Handläggare:

Tomas Thernström

Telefon (direkt): 08 - 523 02692

E-post: tomas.thernstrom@sodertalje.se

YTTRANDE

2018-04-09

Miljö- och energidepartementet

Södertälje kommun
KS 18/140

Yttrande: Promemoria: Mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper – utveckling av producentansvaren, M2018/00852/R

Sammanfattning

"Ett av syftena med miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö är att Sverige ska ha en hållbar avfallshantering. Avfallshanteringen ska vara effektiv för samhället och enkel att använda för konsumenterna." Södertälje kommun anser att om syftet ska uppnås så ska insamling organiseras genom kommunerna som regeringen lade fast i regeringsförklaringen 2014.

Om kommunerna inte får insamlingsansvaret anser Södertälje kommun att rådande förslag behöver förtydligas eller ändras för att för att uppnå syftet med en hållbar avfallshantering och nuvarande och framtida mål för ett cirkulärt samhälle.

1. Allmänna synpunkter

- **Södertälje kommuns grundinställning är att insamling bör organiseras genom kommunen vilket regeringen lade fast i regeringsförklaringen 2014.**
- **Södertälje kommun tycker det är bra att det förtydligas att producenterna ska bära hela kostnaden för insamling av förpackningar och tidningar.**
- **Södertälje kommun anser att det ska finnas ett förtydligande att insamlingssystemet ska arbeta för att tunga transporter ska minimeras. Det bör även ställas krav på att tunga transporter ska vara uppföljningsbart på kommunnivå.**
- **Det bör ställas specifika insamlingskrav på verksamheter som hanterar större volymer tidningar och förpackningar.**

För att få ett effektivt insamlingssystem bör det ställas specifika insamlingskrav på verksamheter som säljer eller distribuerar större volymer av tidningar och förpackningar. Det kan t.ex. gälla matvarubutiker och distributörer. Sedan den första oktober 2015 har

butiker ett ansvar för att ta emot elavfall. Större butiker med elektronikförsäljning tar emot all konsumentelektronik som är mindre än 25 centimeter. I övriga butiker gäller principen en mot en, det vill säga att du har möjlighet att lämna in en gammal produkt när du köper en ny, motsvarande produkt i butiken. Det insamlade materialet lämnas kostnadsfritt till ett godkänt insamlingssystem för återvinning. Likande system för förpackningar och tidningar skulle effektivisera insamlingssystemet.

- **Södertälje kommun tycker det är bra att insamlingssystemet ska transportera bort förpackningar och tidningar från alla bostadsfastigheter från 2025.**

Om kravet skulle sänkas finns det risk att landsbygdområden och socialt utsatta områden får sämre service då insamlingskostnader kan förväntas vara högre där.

2. Författningsförslag

- **Det bör förtydligas vad insamling från bostadsfastighet är i praktiken.**

Var går skillnaden mellan insamling vid bostadsfastigheten (fastighetsnära insamling) och kvartersnära insamling? Utan en tydlig definition kommer servicegraden variera stort.

- **Det bör förtydligas vilken servicegrad som ska gälla för skrymmande sällanförpackningar**

Utan ett förtydligande kommer servicegraden att variera stort. Insamlingssystemets incitament till att ge god service kommer troligen vara svagare än incitamentet till att hålla nere kostnaderna.

- **Det bör förtydligas vilken servicegrad som ska gälla för insamlingsplatser av förpackningar som uppkommer i yrkesmässig verksamhet.**

Utan ett förtydligande kommer servicegraden att variera stort. Insamlingssystemets incitament till att ge god service kommer troligen vara svagare än incitamentet till att hålla nere kostnaderna.

- **Det bör förtydligas vilken servicegrad som ska gälla för insamlingsplatser av förpackningar som uppkommer i utemiljöer.**

Utan ett förtydligande kommer servicegraden att variera stort. Insamlingssystemets incitament till att ge god service kommer troligen vara svagare än incitamentet till att hålla nere kostnaderna.

- **Insamlingssystemet ansvar att informera bör förtydligas. Informationsansvaret bör vara uppföljningsbart.**

Insamlingssystemets incitament till att nå ut med information kommer troligen vara svagare än incitamentet till att hålla nere kostnaderna.

Beslutet skickas till

m.registrator@regeringskansliet.se med kopia till charlotta.broman@regeringskansliet.se och linn.akesson@regeringskansliet.se. Ange diarienummer M2018/00852/R och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

För Södertälje kommun

Boel Godner
Kommunstyrelsens ordförande

Handläggare:
Tomas Thernström
Avfallssamordnare
tomas.thernstrom@sodertalje.se

Regeringskansliet

Miljö- och energidepartementet

2018-03-19

Mer fastighetsnära insamling av
förpackningsavfall och returpapper
– utveckling av producentansvaren

1 Sammanfattning

Producentansvaren för förpackningar och returpapper behöver ses över för att bättre tillgodose medborgarnas behov av en lättillgänglig insamling och för att andelen avfall som materialåtervinns ska öka. Ett av syftena med miljö kvalitetsmålet *God bebyggd miljö* är att Sverige ska ha en hållbar avfallshantering. Avfallshanteringen ska vara effektiv för samhället och enkel att använda för konsumenterna. Samtidigt ska avfall förebyggas och resurserna i det avfall som ändå uppstår ska tas till vara i så hög grad som möjligt. Dessutom ska avfallens påverkan på hälsa och miljö minimeras.

Det behövs långsiktiga spelregler och ett tydligt regelverk för producentansvaren för förpackningar och returpapper för att underlätta övergången till en cirkulär ekonomi. På så vis blir det möjligt för ansvariga aktörer och näringslivet att göra investeringar som främjar en hållbar avfallshantering och skapar nya jobb.

Det finns flera problem med tillämpningen av bestämmelserna om producentansvar för förpackningar och returpapper. Problemen handlar bland annat om en oklar fördelning av ansvar, oklara krav på servicenivå för insamling av förpackningsavfall och returpapper, bristfällig statistik till följd av oklara rapporteringsskyldigheter, nedskräpningsproblem, att vissa hushåll betalar för insamling och behandling av förpackningsavfall två gånger, samt om otillräcklig utsortering av förpackningsavfall från annat avfall. Ett av huvudargumenten när producentansvaret för förpackningar infördes var att det skulle styra mot bättre utformade förpackningar, men de beskrivna problemen har inneburit en svagare styrning mot detta mål.

I promemorian föreslås ändringar för att utveckla producentansvaren. Vissa av ändringarna syftar även till att förbättra genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62 av den

20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall (förpackningsdirektivet).

Producenterna ska se till att det finns ett lämpligt insamlings-system, enligt dagens bestämmelser. Det behöver förtydligas vilken servicegrad ett lämpligt insamlingssystem ska ha. Producenternas insamlingssystem för förpackningsavfall och returpapper har idag väsentligt lägre servicegrad än kommunernas system för insamling av restavfall från hushållen. Restavfall är det avfall som är kvar när hushållen sorterat ut det avfall som samlas in separat. Flera studier visar att kvaliteten på det insamlade materialet blir hög när avfallet samlas in fastighetsnära. Promemorians förslag syftar till att ställa tydliga krav på framtidens system för insamling av förpackningsavfall och returpapper. Det bör beslutas genom förordning vad som ska krävas för att ett insamlingssystem ska vara lämpligt, särskilt vad gäller servicegrad på insamlingen av avfall från hushållen. Medborgarna ska ha möjlighet och skyldighet att sortera ut förpackningsavfall och returpapper. Insamlingen av förpackningsavfall och returpapper är en tjänst av allmänt intresse och det är inte rimligt att enskilda hushåll ska behöva betala extra för att få en högre servicegrad som syftar till att öka mängden separat insamlat avfall.

Från och med den 1 april 2025 ska insamlingssystemen transportera bort returpapper och hushållens förpackningsavfall av de vanligast förekommande materialen (papp, papper, kartong, wellpapp, plast, glas och metall) från alla bostadsfastigheter. Detta krav gäller, efter den 31 mars 2025, inte i de fall en transport från bostadsfastigheten inte är skälig med hänsyn till en fastighets utformning, belägenhet eller andra omständigheter som gör det svårt att ordna transport från fastigheten. Om borttransport från bostadsfastigheten inte bedöms skälig ska returpapperet och förpackningsavfallet av de vanligast förekommande materialen samlas in på en plats som med hänsyn till omständigheterna ligger så nära bostadsfastigheten som möjligt. För att ge aktörerna tid att bygga ut systemet och höja servicegraden så kommer kraven på servicenivå gällande borttransport från bostadsfastigheter från den 1 januari 2021 fram till den 1 april 2025 att gälla minst sextio procent av alla bostadsfastigheter.

Ett insamlingssystem ska tillhandahålla insamlingsplatser för den del av hushållens förpackningsavfall som inte ska samlas in från

bostadsfastigheterna. Dessa insamlingsplatser ska vara lättillgängliga för dem som vill lämna ifrån sig förpackningsavfallet.

De tillståndspliktiga insamlingssystemen ska dessutom ha insamlingsplatser för förpackningsavfall i utemiljöer där många människor vistas, till exempel på välbesökta badplatser och i parker.

Ett tillstånd till insamlingssystem för förpackningsavfall får endast ges om insamlingssystemet omfattar förpackningsavfall av alla material. Den som driver ett insamlingssystem som har tillstånd att samla in förpackningsavfall ska lämna information till hushåll och producenter om syftet med materialutnyttjande och om möjligheterna att materialutnyttja olika förpackningsmaterial.

Syftesparagrafen utvecklas i både i förpacknings- och returpappersförordningen. Producenternas ansvar för förpackningarnas utformning och kraven på förpackningarnas utformning tydliggörs. Förpackningar ska anses uppfylla förpackningsförordningens krav på utformning om de uppfyller kriterierna i relevanta harmoniserade standarder (standarder som har utarbetats av EU-kommissionen).

För att renodla producentansvaret får kommunerna endast samla in förpackningsavfall respektive returpapper om de har avtal med ett tillståndspliktigt insamlingssystem.

Förpacknings- och returpappersförordningarna kompletteras med bestämmelser om sanktioner och avgifter för prövning och tillsyn. Producenterna ska enligt förordningarna lämna uppgifter till Naturvårdsverket om bland annat namn och kontaktuppgifter. Skyldigheten att rapportera till Naturvårdsverket om den mängd förpackningar, tidningar och tidningspapper som producenterna släppt ut på den svenska marknaden flyttas från den som driver insamlingssystem till producenterna. En anmälningsplikt införs för de som utan att vara tillståndspliktiga samlar in förpackningsavfall eller returpapper från verksamheter. Dessa förändringar ger Naturvårdsverket bättre möjlighet att bedriva tillsyn och att samla in statistik.

Definitionerna av begreppet producent ändras så att det bara ska finnas en producent per tidning eller tidningspapper och en till två producenter per förpackning. Om en förpackning märks med uppgift om vilket förpackningsmaterial som har använts ska det ske i enlighet med kommissionens beslut 97/129/EG av den 28 januari 1997 om fastställandet av ett identifieringssystem för förpack-

Sammanfattning

ningsmaterial i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall.

§ 55

Diariernr: TN-2018-00271

Yttrande över remiss: Promemoria om mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper – utveckling av producentansvaren**Sammanfattning av ärendet**

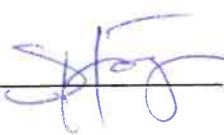
Södertälje kommun har fått en remiss från Regeringskansliet, Miljö- och energidepartementet, en promemoria om ”Mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper – utveckling av producentansvaren”.

I promemorian står att producentansvaren för förpackningar och returpapper behöver ses över för att bättre tillgodose medborgarnas behov av en lättillgänglig insamling och för att andelen avfall som materialåtervinns ska öka. I promemorian föreslås ändringar för att utveckla producentansvaren och att insamlingsansvaret ska vara kvar hos producenterna. Förslaget för att utveckla servicen till medborgarna bygger på att fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar ska vara normen för insamlingssystemet och att producenterna ska stå för hela kostnaden. Full utbyggnad ska vara klar senast 2025.

Södertälje kommuns grundinställning är att insamling bör organiseras genom kommunen vilket regeringen lade fast i regeringsförklaringen 2014. Kommunen anser samtidigt att det är bra att det förtydligas att producenterna ska bära hela kostnaden för insamling av förpackningar och tidningar. Södertälje kommun anser att det ska finnas ett förtydligande att insamlingssystemet ska arbeta för att tunga transporter ska minimeras och att det ställs krav på att tunga transporter ska vara uppföljningsbart på kommunnivå. Utan styrning kan både insamlingssystemet och fastighetsägare ha incitament och ta kortsiktliga beslut som ökar belastningen av tung trafik. Vidare bör det även ställas specifika insamlingskrav på verksamheter som hanterar större volymer tidningar och förpackningar. Kommunen skriver även i sitt yttrande att flera aspekter avseende servicegraden behöver förtydligas.

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2018-05-03	
Dnr	Rnr

 Justerares signatur:

 Utdraget bestyrks:

Forts.§ 55

Yrkande

Ordförande Emilia Pettersson (M) yrkar bifall till kontorets förslag.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-04-11

Yttrande daterat 2018-04-09

Regeringskansliet PM: Mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper – utveckling av producentansvaren

Tekniska nämndens beslut

Tekniska nämnden tillstyrker förslaget till yttrande.

Beslutet ska skickas till

Akten

Kommunstyrelsen

Justerares signatur:

Utdraget bestyrks: